

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 18 - 2022 පෙබරවාරි

රසනය මගහරින්න නිවැරදියේ මල් ඔසෙන ගොයවික කොයවික ...

පසුගිය දිනෙකදී පලකරන ලද කෘෂි තාක්ෂණික තොරතුරු පත්‍රිකාවක සඳහන්වූයේ පරිසරයේ පවත්නා අඩු උෂ්ණත්වය හේතුවෙන් නිසි පරිදි පරාගනය නොවීම මත ගොයම් කරල බොල්වීමේ තත්වයන්, එය මගහැර ගැනීමට පර්යේෂකයින් විසින් ගනු ලබන සාර්ථක උත්සාහයක් ගැන තොරතුරුය. සීතල බොල්වීම වැනි ආකාරයන් යෙදුමක් පවා එම තත්වය වෙනුවෙන් කලක සිට නිර්මාණය වී තිබේ. මෙවර ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ එහි ප්‍රතිඵලදී සංසිද්ධියයි. එනම් වැඩි පාරිසරික උෂ්ණත්වයක් හමුවේ සිදුවන බොල්වීමයි. නමුත් මේ වෙනුවෙන් පෙරකී ආකාරයේ විශේෂ යෙදුමක් නම් නිර්මාණය වී නැත. වැඩි උණුසුමක් හමුවේ පරාග විනාශවී බොල් අැට වැඩි ප්‍රතිශතයකින් අස්වැන්නට එකතුවීම වියලි කලාපය තුළදී වරින්වර දක්නට ලැබෙන තත්වයකි. ගෝලීය උණුසුමත් සමග මෙම තත්වය වැඩිවීමේ අවදානමක් ඇත. උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 35 ට වඩා පරිසර උෂ්ණත්වය ඉහල යන අවස්ථාවක මල් පිපීම සිදුවන්නේ නම් පරාග වැළඹීමට පත්වේ.

මෙම තත්වය පරිසරයේ ඉහළ ජල වාෂ්ප ප්‍රමාණයක් තිබෙන විට සිදුවේ. මේ සඳහා ශාක අභිජනනය ඇසුරෙන් විසඳුමක් දීමට මූලික අත්හදාබැලීම් සිදුකර ඇත්තේ පිලිපීනයේ ජාත්‍යන්තර සහල් පර්යේෂණායතනයයි. ඔරයිසා ඔෆිසිනාලිස් (*Oryza officinalis*) නමැති වී වර්ගයන් සමග මුහුම් කර එම ලක්ෂණය ජැපොනිකා වී වලට යවා, අනතුරුව දැනට ලෝකයේ ජනප්‍රිය වී ප්‍රභේදයක් වන IR-64 ට ඇතුල් කර IR - 64 EMF නමින් නව ප්‍රභේදයක් නිර්මාණය කර තිබේ. ජැපොනිකා යනු ඔරයිසා සැටිවා (*Oryza sativa*) ලෙස හැඳින්වෙන ගොයම් ශාකයේ එක උප විශේෂයකි. එහි සහල වටකුරුය. ඇලෙනසුලුය. අනෙක් උප විශේෂය වන්නේ ඉන්ඩිකා ය. එහි සහල් අැට සාපේක්ෂව දිග වන අතර ඇලෙන්තේ නැත. මෙරට භාවිතා කෙරෙන්නේ එයයි. (EMF යන්නෙහි තේරුම වන්නේ නිම්දිරියේ මල් පිපීම (Early Morning Flowering) වැනි අදහසකි.

"මේ විශේෂ ප්‍රභේදය අපට ලැබී තිබෙනවා ජාත්‍යන්තර සහල් පර්යේෂණායතනයෙන්. උදේ හන හමාර, අට වගේ වෙනකොට මෙහි මල් විවෘත වෙනවා. පෙරවරු දහය පමණ වෙන්දී මල් ආපසු වැහෙනවා. මේ ඡායාරූපය අරගෙන තියෙන්නේ උදේ 9.58 ට.

එතන පැහැදිලිව පෙනෙනවා මල් විශාල ගණනක් විවෘතව පවතින බව. EMF එකේ වාසිය ඒකයි. ඒ කියන්නේ පරාග වලට දැඩි හිරුරැස් වැටීම වලකිනවා. විවෘත වෙලා තිබුණු කාලය පරාගනය සිදුවීමට ප්‍රමාණවත්. දැන් අපි හමුවේ තිබෙන අභියෝගය තමයි උදෑසනින් පුෂ්ප විකසිත කිරීමට හේතුවෙන මෙම ජානය අපේ ප්‍රභේද වලට ඇතුලත් කර ගැනීම"

මෙසේ පවසන්නේ බතලගොඩ වී පර්යේෂණායතනයේ අභිජනන විද්‍යාඥ, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජිල්. සී. සිල්වා ය. මේ වනවිට ඔහු විසින් Bg - 359, Bg - 358 සහ උතුරු පළාතේ සුලභව වචන "අට්ටක්කාරී" නම් ප්‍රභේදයන් ඇතුලත් කරමින් අභිජනන වැඩසටහනක් අරඹා තිබේ. බතලගොඩ පර්යේෂණායතනයේ පෙරදී සේවය කල කෘෂි විද්‍යාඥ සුජාති පත්තිනිගේ විසින් මාස තුන වයස් කාණ්ඩයට අයත් සහලක් වන Bg - 300 පවා යොදාගනිමින් මෙම වැඩසටහන උග්‍රණපුරුණය කර ඇත.

"මාස තුන වයස් කාණ්ඩයේ දරු පරම්පරාව නම් දැනට පරම්පරා 4 ක් පමණ ඉදිරියට ගිහිල්ලයි තියෙන්නේ. නමුත් අනෙකුත් ප්‍රභේද භාවිතා කල අභිජනනය මේ වනවිට පවතින්නේ පළමු පරම්පරාවේ. මෙරටදී නිරීක්ෂිත කරුණු වලට අනුව උණුසුම වැඩි යල කන්නයේදී EMF ප්‍රභේදයේ අස්වැන්න වැඩියි. ඒ කියන්නේ උදෑසන මල්පිපීම සිදුවෙලා තියෙනවා. බලාපොරොත්තු වෙන පරිදි ඊට හේතුවෙන ජාන සැලසුම් ඉදිරි පරම්පරා තුලදී අපේ ප්‍රභේද වලට ඇඳිලා ස්ථායී වෙයි කියලා හිතෙනවා."

සිල්වා මහතා පවසන පරිදි මෙවන් සුක්ෂම සුසංකිරීම් වලට දැනට නිර්දේශිත වී ප්‍රභේද අවනත වන්නේ නම්, වැඩි අස්වැන්න හඹායාමේ ක්‍රියාන්විතයට ලැබෙන්නේ විශාල සහයෝගයකි. දේශගුණ විපර්යාසය හමුවේ ගෝලීය උණුසුමක් ගැන බහුලව කතාකෙරෙන පසුබිමකදී මෙවන් පර්යේෂණ සමග කල්තියා සුදානම්වීමේ වගකීම දේශීය සහල් අභිජනකයින් නොපැකිලව භාරගත් බවක්ද පෙනෙන්නට තිබේ.

පිටපත : සහන් එම්. බණ්ඩාර - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව
තාක්ෂණික කරුණු : ජිල්.සී. සිල්වා - අභිජනන විද්‍යාඥ/සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, බතලගොඩ